

Podmienky na vydanie osvedčenia Slováka žijúceho v zahraničí pre žiadateľa mladšieho ako 14 rokov

(Osvedčenie pre žiadateľa sa vydáva s obmedzenou platnosťou)

1. **Žiadateľom** je osoba, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a
 - a) je štátnym občanom Slovenskej republiky alebo
 - b) nie je štátnym občanom Slovenskej republiky, ale uchováva si národné povedomie a on alebo jeho predok v priamom rade (rodič, starý rodič alebo prastarý rodič) má/mal slovenskú národnosť (**§ 2 písm. a) ods. 1 a 2 zákona**).

2. **Slovenskú národnosť preukazuje zákonný zástupca žiadateľa** úradným dokumentom, ktorý obsahuje zápis o slovenskej národnosti žiadateľa alebo jeho predka v priamom rade. Tento údaj môže byť uvedený v úradnom dokumente, ktorým je najmä rodný list, krstný list, výpis z matriky, sobášny list, osvedčenie o štátnom občianstve alebo osvedčenie o trvalom pobyte, listina o prepustení zo štátneho zväzku Československej socialistickej republiky, Slovenskej socialistickej republiky alebo Slovenskej republiky, školské vysvedčenie, vojenská knižka, pracovná knižka, domová kniha, potvrdenie o národnosti zo Slovenského národného archívu, Národného archívu Českej republiky, Štátneho archívu Zakarpatskej oblasti v Užhorode alebo iného národného archívu Ukrajiny či bývalého ZSSR, vrátane sčítacieho hárku zo sčítania obyvateľov, ak obsahuje zápis o národnosti podľa práva štátu, ktorého orgánom bol vydaný, lodný lístok a pod. (**§ 7 ods. 3 zákona**).

V prípade, že zákonný zástupca žiadateľa alebo iný žiadateľov predok v priamom rade má už vydané osvedčenie alebo preukaz zahraničného Slováka, ÚSZZ môže prihliadnuť na to, že podmienka preukázania slovenskej národnosti žiadateľa alebo zákonného zástupcu žiadateľa je splnená, avšak len za predpokladu, že ÚSZZ v predchádzajúcom konaní u zákonného zástupcu žiadateľa alebo iného žiadateľovho predka v priamom rade preskúmal prostredníctvom znaleckého ústavu pravosť originálu dokumentu o slovenskej národnosti.

3. **Národným povedomím žiadateľa** sa rozumie aktívny prejav hlásenia sa žiadateľa alebo zákonného zástupcu žiadateľa k slovenskému národu a k hodnotám, ktoré reprezentujú slovenský jazyk, slovenské kultúrne dedičstvo a tradície (**§ 2 písm. b) zákona**).

Národné povedomie sa preukazuje vyhlásením zákonného zástupcu žiadateľa o výsledkoch jeho verejnej činnosti, ktoré preukazujú jeho národné povedomie alebo písomným svedectvom krajanskej organizácie pôsobiacej v mieste jeho pobytu. A ak taká organizácia alebo spolok v mieste jeho pobytu nepôsobí, písomným svedectvom aspoň dvoch Slovákov žijúcich v zahraničí (držiteľov osvedčenia Slováka žijúceho v zahraničí alebo preukazu zahraničného Slováka) o skutočnostiach týkajúcich sa národného povedomia žiadateľa alebo zákonného zástupcu žiadateľa, ktorí majú pobyt v tom istom štáte ako žiadateľ alebo zákonný zástupca žiadateľa (**§ 7 ods. 4 zákona**).

Národné povedomie sa preukazuje aj ovládaním slovenského jazyka, ktoré žiadateľ alebo zákonný zástupca žiadateľa preukáže doložením potvrdenia príslušnej školy o navštevovaní školy s vyučovacím jazykom slovenským alebo školským vysvedčením, ktoré vydala škola s vyučovacím jazykom slovenským; v takom prípade nie je potrebné predkladať písomné svedectvo vydané príslušnou krajanskou organizáciou.

Dokument preukazujúci národné povedomie žiadateľa alebo zákonného zástupcu žiadateľa nesmie byť starší ako 6 mesiacov; to neplatí, ak žiadateľ alebo zákonný zástupca žiadateľa preukazuje národné povedomie školským vysvedčením.

4. **Žiadosť podáva zákonný zástupca žiadateľa** na úradnom tlačíve (s prílohou), ktoré je [dostupné TU](#), alebo ktoré si zákonný zástupca žiadateľa vyzdvihne na ÚSZZ alebo na zastupiteľskom úrade Slovenskej republiky alebo konzulárnom úrade Slovenskej republiky (ZÚ SR). Žiadosť podáva zákonný zástupca žiadateľa osobne na ÚSZZ, Palisády 29/A, 817 80 Bratislava 15 počas stránkových hodín alebo na ZÚ SR v štáte pobytu žiadateľa (§ 7 ods. 6 zákona).

K žiadosti ďalej treba priložiť:

5. **Dve aktuálne totožné farebné fotografie žiadateľa** s rozmermi 3,5 x 4,5 cm (fotografie vyhotovené vo fotoautomatoch ÚSZZ neprijíma).
6. **Fotokópiu časti platného cestovného dokladu alebo platného dokladu totožnosti žiadateľa a zákonného zástupcu žiadateľa** podávajúceho žiadosť za žiadateľa s osobnými údajmi, fotografiou, číslom, sériou dokladu a s uvedením jeho platnosti s cieľom overiť správnosť osobných údajov žiadateľa a zákonného zástupcu žiadateľa uvedených v žiadosti; pre overenie zhody musia byť predložené k nahliadnutiu originály dokladov.
7. **Rodný list žiadateľa.**
8. **Rodné listy predkov žiadateľa v priamom rade až po rodný list predka žiadateľa, po ktorom žiadateľ preukazuje slovenskú národnosť.**
9. **Fotokópiu osvedčenia alebo preukazu zahraničného Slováka** zákonného zástupcu žiadateľa alebo iného žiadateľovho predka v priamom rade v prípade, že bolo vydané.
10. **Písomný súhlas druhého zákonného zástupcu žiadateľa** s vydaním osvedčenia žiadateľovi, na ktorom musí byť podpis druhého zákonného zástupcu úradne overený. Je potrebné doložiť aj fotokópiu dokladu totožnosti druhého zákonného zástupcu žiadateľa, ktorý bol predložený na overenie jeho totožnosti pri úradnom overení podpisu. Súčasťou písomného súhlasu druhého zákonného zástupcu žiadateľa musí byť aj vyhlásenie, že žiadateľ nebol zverený do výchovy inej osobe. Úradné overenie podpisu nie je potrebné, ak zákonný zástupca žiadateľa podpíše súhlas na tlačíve ÚSZZ priamo na ÚSZZ pri podávaní žiadosti pred zamestnancom ÚSZZ. Prílohou k súhlasu bude fotokópia dokladu totožnosti zákonného zástupcu žiadateľa. Tlačívo súhlasu je [dostupné TU](#).
11. **Správny poplatok vo výške 10,- EUR.** Pri podaní žiadosti na ÚSZZ sa správny poplatok uhradza vo forme eKolku. ÚSZZ eKolky nepredáva, je ich možné zakúpiť na pobočkách Slovenskej pošty, a.s.

Poznámky:

- ✓ *Dokumenty priložené k žiadosti musia byť čitateľné (vrátane pečiatok na dokumentoch).*
- ✓ *Dokumenty vydávané súdmi a úradmi, ktoré sú platné v domovskej krajine žiadateľa ako verejné listiny majú dôkaznú moc verejných listín v Slovenskej republike, ak sú opatrené predpísanými overeniami, t. j. ak sú opatrené osvedčovacou doložkou „APOSTILLE“ (v prípade krajín Haagskeho dohovoru) alebo podliehajú legalizácii/superlegalizácii (v prípade ostatných krajín), pričom osvedčovacie doložky nesmú byť staršie ako 6 mesiacov.*

Osvedčenie formou „APOSTILLE“ alebo legalizácia/superlegalizácia sa nevyžaduje u tých verejných listín, ktoré sú vydané orgánom členského štátu Európskej únie, a ktorých výpočet je uvedený v nariadení Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2016/1191 zo 6. júla 2016 o podporovaní voľného pohybu občanov prostredníctvom zjednodušenia požiadaviek na predkladanie určitých verejných listín v Európskej únii a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012.

- ✓ *Dokumenty vydané domovským štátom žiadateľa musia byť úradne preložené do slovenského jazyka (vrátane pečiatok, podpisov a úradných pečiatok o úradnom preklade dokumentu do*

slovenského jazyka). Ak sú dokumenty vydané v českom jazyku, preklad do slovenského jazyka sa nevyžaduje.

- ✓ ÚSŽZ akceptuje len taký úradný preklad, ktorý je vyhotovený súdnym prekladateľom domovského štátu žiadateľa, ktorý je zapísaný v príslušnom registri domovského štátu, alebo ktorý je vyhotovený súdnym prekladateľom registrovaným Ministerstvom spravodlivosti SR. Oprávnenosť súdneho prekladateľa domovského štátu osvedčí zákonnému zástupcovi žiadateľa príslušný orgán domovského štátu formou „APOSTILLE“ (pre krajiny Haagskeho dohovoru) alebo legalizácie/superlegalizácie (pre ostatné krajiny), pričom osvedčovacie doložky nesmú byť staršie ako 6 mesiacov. Uvedené overenia sa nevyžadujú, ak oprávnenosť súdneho prekladateľa domovského štátu potvrdí pre ÚSŽZ príslušný ZÚ SR na sprievodnom liste, ktorým postúpi žiadosť zákonného zástupcu žiadateľa na ÚSŽZ.
- ✓ Žiadatelia zo Srbska preukazujú slovenskú národnosť matričným dokumentom (napr. rodný list a pod.), v ktorom je uvedený údaj o slovenskej národnosti len v prípade, ak je tento matričný dokument vydaný pred 1. januárom 2019, t. j. pred účinnosťou zákona o matrikách v Srbsku (čl. 45a). V prípade predloženia matričného dokumentu, ktorým sa osvedčuje/potvrďuje slovenská národnosť nahliadnutím do matriky narodených, bude ÚSŽZ matričný dokument akceptovať len v prípade, ak s matričným dokumentom bude zviazaná kópia výpisu z matriky tej strany, z ktorej osvedčenie/potvrdenie vychádza a takto zviazaný dokument bude osvedčený formou „APOSTILLE“ a úradne preložený do slovenského jazyka postupom podľa odrážky vyššie.
- ✓ V prípade, že ÚSŽZ potrebuje počas konania od žiadateľa ďalšie dokumenty, vyzve na doplnenie zákonného zástupcu žiadateľa, ktorý podal žiadosť. ÚSŽZ môže zákonného zástupcu žiadateľa pozvať na rozhovor, najmä za účelom vysvetlenia niektorej skutočnosti týkajúcej sa osoby žiadateľa alebo zákonného zástupcu žiadateľa.
- ✓ ÚSŽZ odporúča zákonnému zástupcovi žiadateľa sledovať webovú stránku www.uszz.sk, na ktorej zverejňuje vydané osvedčenia Slováka žijúceho v zahraničí („Osvedčenie“ ⇔ „Informácie o vydaných osvedčeniach Slováka žijúceho v zahraničí“).

Informácie sú zverejnené podľa čísla, ktoré bolo žiadateľovi pridelené pri osobnom podaní žiadosti zákonným zástupcom na ÚSŽZ. Pri podaní žiadosti na ZÚ SR je číslo pridelené žiadateľovi na ZÚ SR uvedené v zátvorke ako druhé v poradí za číslom, ktoré žiadateľovi prideli ÚSŽZ.

- ✓ ÚSŽZ komunikuje so zákonným zástupcom žiadateľa písomne, a to poštou alebo e-mailom (e-mailová adresa ÚSŽZ osvedcenia@uszz.gov.sk a e-mailová adresa, ktorú uvedie zákonný zástupca žiadateľa v žiadosti, z ktorej musí vyplývať priezvisko zákonného zástupcu žiadateľa).

Telefonické informácie ku konaniu o vydaní osvedčenia ÚSŽZ neposkytuje.

- ✓ **Bližšie informácie o postupe ÚSŽZ nájde zákonný zástupca žiadateľa v Smernici ÚSŽZ, ktorou sa upravuje postup v konaní o vydaní osvedčenia Slováka žijúceho v zahraničí ([dostupná TU](#)).**